

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๔/ ๓๕๗/๓

๑๘๑
วันที่ 12 มิ.ย. ๖1
เลข 10-006

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส28025 ๖๖
วันที่ : ๑๒ มิ.ย. ๖๑ ๑๖
วันที่ : 12 มิ.ย. 61 เวลา : 9:58

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง สรุปผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยสถาบัน IMD ปี ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๔/๓๐๑๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และเอกสารแนบ จำนวน ๙๐ ชุด

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอ เรื่อง สรุปผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยสถาบัน IMD ปี ๒๕๖๑ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สศช. ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยสถาบัน IMD ปี ๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบ ให้มีการเสนอเข้าคณะรัฐมนตรีทราบ (ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ตามที่กำหนดในพระราช บัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔

๒. สารสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ขอนำเรียนสรุปผลการ จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยของสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) ซึ่งได้ประกาศผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ปี ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยมีประเด็นที่สำคัญรวม ๕ เรื่อง สรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบัน IMD ในปี ๒๕๖๑

ในปี ๒๕๖๑ IMD ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของเขตเศรษฐกิจทั่วโลก จำนวน ๖๓ ประเทศ โดยใช้เกณฑ์ชี้วัดในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันรวมทั้งสิ้น ๓๔๐ ตัวชี้วัด (รวม ตัวชี้วัดประเภท Hard Data, Survey Data และ Background Information) ใน ๔ กลุ่มปัจจัยหลัก ประกอบด้วย ๑) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ดัชนีย่อย ๘๒ ตัวชี้วัด ๒) ประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government efficiency) ดัชนีย่อย ๗๔ ตัวชี้วัด ๓) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) ดัชนี ย่อย ๗๓ ตัวชี้วัด และ ๔) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ดัชนีย่อย ๑๑๑ ตัวชี้วัด ด้วยน้ำหนักคะแนนร้อยละ ๒๕ เท่ากันทั้ง ๔ กลุ่มเกณฑ์ชี้วัด แม้ว่าจะมีจำนวนดัชนีย่อยของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน

ผลการจัดอันดับในปี ๒๕๖๑ ปรากฏว่าสหรัฐอเมริกาขยับขึ้นมาครองอันดับที่ ๑ จากอันดับที่ ๔ ในปี ๒๕๖๐ ในขณะที่ฮ่องกงตกจากอันดับ ๑ ในปี ๒๕๖๐ มาเป็นอันดับ ๒ ในปีนี้ ส่วนสิงคโปร์ ยังคงอันดับที่ ๓ เช่นเดียวกับปี ๒๕๖๐ และเนเธอร์แลนด์ครองอันดับที่ ๔ ดีขึ้น ๑ อันดับ

ปี ๒๕๖๑ IMD ได้จัดอันดับประเทศในกลุ่มอาเซียน ๕ ประเทศ ประกอบด้วย สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศในอาเซียนส่วนใหญ่มีอันดับด้อยลง โดยเฉพาะ ฟิลิปปินส์มีอันดับตกลงถึง ๙ อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ ๕๐ (จากอันดับที่ ๔๑ ในปี ๒๕๖๐) ส่วนอินโดนีเซียมี อันดับตกลง ๑ อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ ๔๓ (จากอันดับที่ ๔๒ ในปี ๒๕๖๐) ประเทศไทยมีอันดับด้อยลง ๓ อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ ๓๐ (จากอันดับที่ ๒๗ ในปี ๒๕๖๐) มีผลคะแนนรวมลดลงเป็น ๗๙.๔๕๐ คะแนน จาก ๘๐.๐๙๕ คะแนน ในปี ๒๕๖๐ และยังเป็นอันดับ ๓ ในอาเซียน รองจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย โดย สิงคโปร์ยังคงรักษาอันดับ ๓ ไว้ได้ และมาเลเซียดีขึ้น ๒ อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ ๒๒ (จากอันดับที่ ๒๔ ในปี ๒๕๖๐) ซึ่งเป็นอันดับที่ตกลงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๘)

๒.๒ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยปี ๒๕๖๐ ตามกลุ่มตัวชี้วัด ๔ กลุ่ม

ผลการจัดอันดับปัจจัยหลักทั้ง ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีอันดับสูงขึ้น ๑ อันดับ จากอันดับที่ดีขึ้นของปัจจัยย่อยด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน (Basic Infrastructure) และด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Infrastructure) ในขณะที่ปัจจัยหลักด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) และประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) คงอันดับเดิมไว้ได้ โดยด้าน สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ไทยมีอันดับในกลุ่มที่ดีที่สุด คืออยู่ใน อันดับที่ ๑๐ เช่นเดียวกับปัจจัยในกลุ่มประสิทธิภาพภาคเอกชนที่คงอันดับเดิมที่ ๒๕ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยหลัก ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) ตกลง ๒ อันดับเป็นอันดับที่ ๒๒ (จากอันดับที่ ๒๐ ในปี ๒๕๖๐) จากที่เคยดีขึ้นมา ๒ ปีติดต่อกัน อันเป็นผลจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการปฏิรูปสำคัญที่ส่งผล ต่อฐานะการคลัง นอกจากนี้อัตราเงินสมทบประกันสังคมที่นายจ้างต้องจ่ายสูงขึ้น และนักธุรกิจรู้สึกว่าภาษีเงิน ได้ และภาษีเงินได้นิติบุคคลส่งเสริมการประกอบอาชีพและการประกอบธุรกิจน้อยลง รวมถึงด้านสถาบันของรัฐ มีอันดับตกลง

๒.๓ การวิเคราะห์ผลการจัดอันดับ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยย่อยทั้ง ๒๐ ด้าน พบว่าประเทศไทยมีประเด็นที่เป็นจุด แข็งและจุดอ่อน ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ การจ้างงานอยู่ในระดับสูงและอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง โดยด้านการจ้างงาน อยู่ในอันดับที่ ๔ และอยู่ใน ๕ อันดับแรกของโลกอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ต้องเฝ้าระวัง อัตราการขยายตัวของการจ้างงานที่ยังต่ำ ส่งผลให้ตัวชี้วัด Employment – growth มีอันดับอยู่ในกลุ่มรั้ง ท้ายของโลก (อันดับที่ ๖๐ จาก ๖๓ ประเทศ) และมีแนวโน้มตกลง

๒.๓.๒ การส่งออกสินค้าต่อ GDP อยู่ในระดับสูง ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล และคิดเป็นสัดส่วนที่สูงต่อ GDP รายรับจากการท่องเที่ยวขยายตัว ส่งผลให้ด้านการค้าระหว่างประเทศ (International Trade) อยู่ในอันดับที่ ๖ และในช่วงที่ผ่านมาอยู่ใน ๑๐ ลำดับแรกของโลกอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การนำเข้าสินค้าและบริการที่สูงขึ้น ส่งผลให้ตัวชี้วัด Terms of Trade Index, Imports of goods & commercial services และ Balance of commercial services มีอันดับดีขึ้นอย่างก้าวกระโดด (ดีขึ้นกว่า ๑๐ อันดับจากปีที่ผ่านมา) อย่างไรก็ตาม ต้องเฝ้าระวังการส่งออกที่เติบโตช้าและอัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่ส่งเสริม ให้ธุรกิจแข่งขันได้ โดยตัวชี้วัด Exports of goods – growth แม้ว่า ในปี ๒๕๖๐ มูลค่าการส่งออกของไทย ขยายตัวถึงร้อยละ ๙.๘๙ เป็น ๒๓๖.๖๙ พันล้าน สรอ. จาก ๒๑๕.๓๓ พันล้าน สรอ. ในปี ๒๕๕๙ แต่ประเทศ อื่นมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกที่รวดเร็วกว่า พิจารณาจากอัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก เฉลี่ยของ ๖๓ ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับ ที่สูงขึ้นเป็นร้อยละ ๑๒.๓๖ จากร้อยละ -๒.๙๗ ในปี ๒๕๖๐ ทำให้ อันดับของไทยตกลงถึง ๑๗ อันดับ จากอันดับที่ ๒๓ ในปี ๒๕๖๐ มาอยู่ในอันดับที่ ๔๐ ในปี ๒๕๖๑

๒.๓.๓ การจัดเก็บอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง และภาษีจากการบริโภค และเงินสมทบประกันสังคมที่มีอัตราต่ำ ส่งผลให้นโยบายการคลัง (Tax policy) อยู่ในอันดับที่ ๖ และอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกมาตลอดตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ แต่พบว่าตัวชี้วัดในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอันดับด้อยลง โดยเฉพาะตัวชี้วัด Employer's social security contribution rate, Real personal taxes (s) และ Real corporate taxes (s) ที่ลดลง ๖, ๑๐ และ ๖ อันดับตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากอัตราเงินสมทบประกันสังคมที่นายจ้างต้องจ่ายสูงขึ้น และนักธุรกิจรู้สึกว่าการมีเงินได้ และภาษีเงินได้นิติบุคคลส่งเสริมการประกอบอาชีพและการประกอบธุรกิจน้อยลง ส่งผลให้อันดับรวมของด้านนี้ในปี ๒๐๑๘ ลดลง ๒ อันดับ

๒.๓.๔ สัดส่วนแรงงานต่อจำนวนประชากรสูง ค่าแรงมีราคาถูกและมีชั่วโมงการทำงานที่สูง ส่งผลให้เงื่อนไขด้านตลาดแรงงาน (labour Market) อยู่ในอันดับที่ ๖ ดีขึ้น ๒ อันดับ และอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกมาโดยตลอด แต่ต้องเฝ้าระวังแนวโน้มที่ลดลงต่อเนื่องรวมถึงอัตราการเติบโตของแรงงานที่ต่ำและการกระจายของรายได้ (remuneration spread) ที่ยังเหลื่อมล้ำ

๒.๓.๕ การลงทุนและบุคลากรด้านสาธารณสุขไม่เพียงพอ คนไทยอายุสั้น และสุขภาพไม่ดี อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีมลพิษ ส่งผลให้สุขภาพและสิ่งแวดล้อม (Health and Environment) มีอันดับต่ำมากที่ ๕๘ จาก ๖๓ ประเทศ และในปีนี้มีอันดับด้อยลง ๑ อันดับ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับต่ำมาก โดยเป็นการลงทุนจากภาครัฐถึงร้อยละ ๗๗ บุคลากรด้านสาธารณสุข (แพทย์และพยาบาล) มีจำนวนไม่เพียงพอ โดยมีอัตราส่วนคนไข้ต่อแพทย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกถึง ๔ เท่า ในขณะที่อัตราส่วนคนไข้ต่อพยาบาลสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกถึง ๒ เท่า อายุเฉลี่ยของคนไทยยังต่ำ และมีช่วงอายุที่มีสุขภาพดีค่อนข้างสั้น มีอัตราการตายในทารกสูง สภาพแวดล้อมมีมลพิษสูงทั้งจากคาร์บอนไดออกไซด์และจากฝุ่น การใช้น้ำและพลังงานยังขาดประสิทธิภาพ

๒.๓.๖ ระบบการศึกษาไทยยังขาดคุณภาพจึงไม่สามารถส่งเสริมให้คนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ โดยปัจจัยย่อยการศึกษา (Education) อยู่ในอันดับต่ำที่ ๕๖ และในปีนี้มีอันดับด้อยลง ๒ อันดับ ลดต่อเนื่องเป็นปีที่ ๓ เนื่องจากครูในระดับมัธยมต้องรับภาระการสอนนักเรียนต่อคนมากเกินไป โดยครู ๑ คนต้องรับผิดชอบนักเรียนประมาณ ๒๘ คนซึ่งถือเป็นอัตราที่อยู่ในกลุ่มที่มากที่สุดในโลก (ค่าเฉลี่ยโลกอยู่ที่ ๑๔ คน) ในขณะที่ อัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมต่ำและมีแนวโน้มลดลง ผลการสอบด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษได้คะแนนต่ำ อัตราการอ่านหนังสือไม่ออกสูง ภาคธุรกิจไม่มั่นใจต่อผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษา การเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ และการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา รวมถึงทักษะด้านภาษาของคนไทยไม่ตอบโจทย์การประกอบอาชีพ รวมทั้ง จำนวนนักเรียนต่อครูในระดับประถมมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก ๑๕.๓๙ เป็น ๑๖.๘๘ ส่งผลให้อันดับตกลง ๑๓ อันดับ

๒.๓.๗ ผลิตภาพของประเทศยังต่ำในทุกสาขาโดยมีการปรับตัวดีขึ้นเพียงเล็กน้อย ทั้งในด้านผลิตภาพโดยรวม ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภาพรายสาขาทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ

๒.๓.๘ เทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร โดยจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อหัว จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และจำนวนผู้ใช้บรอดแบนด์ยังน้อย แรงงานที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลยังหาได้ยาก รวมถึงสัดส่วนการส่งออกบริการด้านเทคโนโลยีโทรคมนาคม (บริการที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสาร) ต่อการส่งออกภาคบริการในภาพรวมยังต่ำ

๒.๓.๙ การส่งเสริมและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยแต่ยังห่างจากประเทศพัฒนาแล้วมาก โดยเฉพาะจำนวนผู้ยื่นขอรับสิทธิบัตรต่อหัว จำนวนสิทธิบัตรที่ให้แก่ผู้ที่

พนักในประเทศไทย และจำนวนสิทธิบัตรที่บังคับใช้แล้วยังต่ำอยู่ รวมถึงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องเร่งบังคับใช้อย่างเหมาะสม

๒.๓.๑๐ การลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาและจำนวนนักวิจัยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ยังต่ำ ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

๒.๓.๑๑ ฐานะการคลังเคยเป็นจุดแข็งของประเทศไทยแต่สถานการณ์หนี้ภาครัฐและดุลงบประมาณภาครัฐด้อยลง โดยเฉพาะตัวชี้วัด Government budget surplus/deficit (\$BN) Government budget surplus/deficit (%), Total general government debt - real growth และ Central government domestic debt

๒.๓.๑๒ เอกชนเห็นว่าประเทศไทยมีความเหมาะสมในการเป็นที่ตั้งของการดำเนินธุรกิจลดลง ทั้งในด้านการเป็นฐานการผลิต ฐานการวิจัยและพัฒนา และฐานการบริการ ซึ่งพิจารณาได้จากตัวชี้วัด Relocation threats of production, Relocation threats of R&D facilities และ Relocation threats of services ซึ่งทั้งหมดเป็นตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของนักธุรกิจ (Survey data)

๒.๓.๑๓ เอกชนคาดหวังให้รัฐมีการเร่งดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยเร็ว ทั้งในด้านความสามารถในการปรับตัวของนโยบายภาครัฐ การขับเคลื่อนให้เห็นผล ความโปร่งใส บทบาทของระบบราชการในการสนับสนุนภาคธุรกิจ การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน การบริหารตามหลักนิติธรรม และการปฏิบัติหน้าที่ของกรมศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกการเข้า-ออกของสินค้า

๒.๓.๑๔ พบตัวชี้วัดที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๒ รายการ ซึ่งอาจทำให้ผลการจัดอันดับไม่สะท้อนกับความเป็นจริง คือ Electricity costs for industrial clients และ Water consumption intensity

๒.๔ ข้อพิจารณาเพื่อสั่งการ

ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่องนั้นรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและเร่งรัดการแก้ปัญหาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม จากผลอันดับที่ยังไม่ปรับดีขึ้น แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวยังต้องใช้เวลาดังไม่ทันผลชัดเจนและรวดเร็วพอ จุดอ่อนเหล่านี้เป็นประเด็นในเชิงโครงสร้างที่ต้องใช้เวลาในการปฏิรูปและแก้ปัญหามากกว่าในกรณีของบรรยากาศของความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจที่พิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดด้านการดำเนินงาน/การให้บริการของหน่วยงานของรัฐ (operation) อันดับความยาก-ง่ายในการดำเนินธุรกิจที่จัดโดยธนาคารโลกนั้นเป็นเพียงตัวชี้วัดไม่กี่รายการที่ถูกสะท้อนโดยการจัดอันดับของ IMD ที่สะท้อนว่าการพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานในทุกด้านยังไม่ทันกับสถานการณ์ความจำเป็นของภาคธุรกิจ และหลายประเทศมีการพัฒนาได้เร็วกว่าจึงต้องเร่งปฏิรูปและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยกำหนดเป็น KPI ของหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบัน IMD (และ World Economic Forum หรือ WEF) ใช้ข้อมูลทั้งทางสถิติและข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารในภาคธุรกิจเอกชน ดังนั้น การยกระดับขีดความสามารถของประเทศไทย ยังควรต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงระบบจัดเก็บรวบรวมสถิติให้มีความครบถ้วนถูกต้อง สมบูรณ์ และทันเวลา แก้ปัญหาในด้านต่างๆ ที่เป็นสถานการณ์จริงของการพัฒนาประเทศและทำความเข้าใจกับนักธุรกิจและกลุ่มประชาชนต่างๆ ให้รับรู้และเข้าใจผลงาน และการดำเนินงานของรัฐบาล โดยจากการประมวลประเด็นที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของประเทศไทย สำนักงานฯ มีข้อเสนอแนะในการผลักดันให้หน่วยงานเจ้าภาพที่รับผิดชอบแต่ละตัวชี้วัดมีแผนงาน/โครงการ/มาตรการ การดำเนินงานที่ชัดเจนในการปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ของตัวชี้วัดแต่ละตัว ดังนี้

๒.๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการกำกับติดตามให้การดำเนินนโยบาย/แผนงาน/โครงการภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยให้มีการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินนโยบาย/แผนงาน/โครงการสำคัญของรัฐบาลเป็นระยะๆ ต่อสาธารณชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะเอกชนหรือประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นได้

๒.๔.๒ รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชัน โดยจะต้องมีการดำเนินคดีอย่างตรงไปตรงมา รวดเร็ว ชัดเจนได้ชัดเจน และมีการลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเป็นธรรมและชัดเจน โดยเฉพาะกรณีที่ได้รับการความสนใจจากสังคม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างบรรทัดฐานทางสังคมและสร้างความเชื่อมั่นในความจริงจังในการบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ

๒.๔.๓ เฝ้าระวังและรักษาวินัยทางการเงินการคลัง เพื่อลดการขาดดุลทางการคลังและแรงกดดันจากภาระหนี้ภาครัฐ โดยกำกับดูแลให้การใช้งบประมาณภาครัฐส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความยั่งยืน โดยควรกำหนดให้หน่วยงานทำการประเมินผลทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการและภายหลังการดำเนินโครงการ รวมทั้งควรพิจารณาจัดกลุ่มโครงการที่สะท้อนเป้าหมายในเชิงยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนาให้ชัดเจนขึ้น เช่น กลุ่มที่จัดงบประมาณการ

๒.๔.๔ ขับเคลื่อนการลงทุนภาครัฐให้สามารถขยายตัวได้ตามเป้าหมาย โดยการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายงบลงทุนในช่วงที่เหลือของปี เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบลงทุนภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒.๔.๕ สนับสนุนการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชน ทั้งในด้านการอนุมัติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนให้มีการลงทุนจริงโดยเร็ว การชักจูงนักลงทุนในสาขาและในพื้นที่เป้าหมาย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญๆ และการสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน

๒.๔.๖ เร่งปฏิรูประบบการศึกษาไทยให้มีคุณภาพเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของประเทศ ที่จะตอบโจทย์การพัฒนาในระดับปัจเจก ชุมชน พื้นที่ และระดับประเทศ โดยเฉพาะบุคลากรระดับประถมและมัธยมที่ยังขาดคุณภาพอยู่มากและต้องรับภาระดูแลนักเรียนต่อคนจำนวนมาก โดยจะต้องสร้างระบบที่วางรากฐานความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพอย่างมั่นคง โดยเฉพาะการอ่านออกเขียนได้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกและรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะและระดับทักษะการทำงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โจทย์การพัฒนาของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล และการเกิดธุรกิจใหม่ๆ ที่กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว

๒.๔.๗ เร่งพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพให้ทั่วถึงมากขึ้นและการดูแลสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น การเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรให้เพียงพอ การลงทุนในเครื่องมือทางการแพทย์ให้กระจายไปในพื้นที่ต่าง ๆ หรือมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเหมาะสม การสร้างความตระหนักในกลุ่มประชาชนถึงความจำเป็นและวิธีการดูแลสุขภาพและคุณภาพชีวิตของตนเองโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกัน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและพลังงานรวมถึงการบำบัดน้ำเสียและใช้พลังงานทดแทน การปรับเปลี่ยนรูปแบบการคมนาคมขนส่งให้ลดส่วนการขนส่งทางรางและทางน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อลดการสร้างมลภาวะ และการขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๒.๔.๘ พัฒนาความสามารถในการสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อเสริมประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยเร่งรัดแผนงาน/โครงการที่มีอยู่เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานอย่างบูรณาการ มีมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนเปิดเผยข้อมูลการ

ลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงจำนวนนักวิจัย เร่งกำหนดมาตรการเพื่อดึงดูดให้กลุ่มผู้มีศักยภาพสูง (talent) จากต่างประเทศอยากเข้ามาทำงานในเมืองไทย รวมถึงจูงใจกลุ่มผู้มีศักยภาพสูงชาวไทยให้ทำงานในประเทศ

๒.๔.๙ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ภาคธุรกิจ และบุคคลทั่วไปอย่างต่อเนื่องโดยใช้สื่อออนไลน์มากขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจที่ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์และความคืบหน้าการพัฒนาในประเทศและการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งเข้าใจบทบาทของตนเองและแต่ละภาคส่วนที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๕. แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๒.๕.๑ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ระหว่างเร่งจัดทำและรวบรวมข้อเสนอแผนงาน/โครงการที่จะช่วยยกอันดับตัวชี้วัด ซึ่งส่งผลต่ออันดับรวมของประเทศ เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของ กพข. ให้มีข้อสั่งการตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการยกอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และมีการสั่งการเร่งรัดดำเนินการไปในครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒.๕.๒ สำหรับตัวชี้วัดที่ยังมีปัญหาด้านข้อมูลที่ใช้ในการจัดอันดับ เช่น Water consumption intensity และ Secondary school enrollment สศช. ร่วมกับ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบตัวชี้วัด อยู่ระหว่างหารือร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ ซึ่ง สถาบัน IMD และ WEF นำข้อมูลมาอ้างอิง เช่น Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) UNESCO เป็นต้น เพื่อตรวจสอบและทำความเข้าใจทั้งในด้านคำนิยาม กระบวนการจัดเก็บข้อมูล และการประมวลผลให้มีความถูกต้องชัดเจนในการใช้อ้างอิงทั้งในการกำหนดนโยบายและการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันในระยะต่อไป

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

รับทราบสรุปผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยสถาบัน IMD ปี ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๖๐๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑-๒

อีเมล Suriyon@nesdb.go.th